

ישור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא מו.

אכל מועד לגמרי לא משקחם לה ללד
שלא יגדל אדם כו'. הכי נמי האי לא
הדרן עלך שור שנגח
שור שנגח אם הפרה ונמלא עוז
אם עד שלא נגחה ילדה.

1. או נודע כי שור נחב
הוא מתמול שלשם ולא
שמרנו בעצלו שלם
שלשם שור תחת השור
הזאת לה: וזהו
שמות כל
2. וְכִי יִפְתָּח אִישׁ בֹּר אֶל
וְיִכְרֶה אִישׁ בֹּר אֶל
כִּסְנוֹ וְנָפַל שָׁמָּה שׂוֹר אִם
מָוֹר: שְׁמוֹת כָּל
3. בִּתְנֵה לֵית דָּשׁ
עֵשִׂית מַעֲקֶה לְגִנְךָ וְלֹא
תַעֲשֶׂים דָּמִים בְּבִיתְךָ כִּי
וְפֶל הַדּוֹפֵל מִמּוֹנֵךְ:
דְּרִיב כִּי ח

תוס' ד"ה דאפילו וכו'
ע"ל דלמ"ד פלגא נוקא
קנסא. עיין לעיל דף מא
ע"כ תוספות ד"ה מודה:

א] תום' ד"ה דאפילו כו'
עוד אר"י כו'. ג"כ וכ"כ
הראב"ד והרא"ש ספ"ו
ש"פ. אבל הרמב"ם חולק:

פרק חמישי: שור שנגנב
את הפרה
ואכל חכמים ואומים זה
לכל גדול בדין, המצויא
חמבורי עליו הראיה.
פר"ח דקיי"ל חכמים
ואיצ"ג דמור רבה בר
אבוה בפרק השואל את
הפרה אין הואל טומנס
אפילו ברי וברי שינויא
הוא ודוחיה היא דקיי"ל
חכמים. איתמר המור
שור לחבירו ונמצא נגחן.
קיי"ל הלכתא כשמואל
ברעי. וכן פר"ח וצ"ל
הלכתא כשמואל.

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הדרן עלך שור שננח ארבעה וחמשה

אומר שמא. וא"ת והא מחויב שבועה ואין יכול ליטעם הוא זהו מודה במקלט בנזק הפרה ויכול ליטעם משלם כדאמר רבא בפרק השואל (ב"מ דף קמ. וס) ומיהו שמואל לית ליה האי ס (ס) ועוד י"ל דלמ"ד פלגא נזקא קנסא לא יהא מחויב שבועה גדולה מהדולת עלומו דמדמי דמי כלל דהא טעמא דמחויב שבועה ואין יכול ליטעם משלם מפרש בפרק כל הנשבעין (ש) שניהם ולא בין הירושים ומפרש הם כגון שאמר ליה מנה לאכא ביד אביך ואמר ליה חמשה כליה' וימייב ועל כרחך צריך ליתן טעם למה שבא חייב ויבירושם פטור דבלא טעמא אין לומר כה"ג וי' לית ליה מה לי אהוה אלף טעמא דחייב לא ידענא דהיה לו לומר ויבירוש' לא היה לטעם לידע במייל דלחזוהו ומיהו טעמא איז ליה נמי למיפטר בשמעתינן שאין קודם וא"ת דהכא משמע דלית ליה לרב יהודה ברי עדיף ולקמן בפרק בתרא (דף קמ.) וכן צידך והלא אומר איני יודע רב יהודה ורב הונא מחייבי דברי עדיף ואין לתרץ דהכא משמיה (דף יב: וס) צ"ע למימר הא דרב יהודה ורב הונא דשמואל היא ולפי אותה סברה תקשה ד דהתם ברי שלו טוב שידוע שיכחינו אם הוא משקר וגם אותו יש לו לידע אם חייב לו אם לידע דהוא אמת הוא אומר ברי עדיף אלכ הכא מה שטוען ברי לפי שידוע הוא לא היה בשעה צריכה משה' אין ברי עדיף ובספ"ק דכתובות (ס) דצ"ע למימר הא דרב הונא ורב יהודה ודדחייהם בתוספתא היה יכול להקשות הם דשמואל ארשמואל דהתם פסיק שמואל כרי"ג אלאע"ג דהתם אין לצלע לידע מתי נאנסת והכא בשמעתינן מודה שמואל דלא אמר ברי עדיף במה יכול לומר ולטעמין ולא קאמר וההיא דהבית והעלייה (ב"מ דף קסו: וס) דהיה אחד מברך וקאמר איני יודע ופרץ לימא מיהו תיובתא דרי"ג ומשמע דלרב יהודה נחא התם י"ל דרגיליהו ממונה דמוקי לה כגון שיש עסק שבועה ביניהם ואם לא היה לו להכיר כאביו לא הייתי אומר מ ללעיל וההיא דתנן גיש נוחלין (ב"ב דף קלז. וס קלח) זה אפי' אין נזמן ויטול עמו בחלקו ומוקי בזה אומרת מנה לי בידך והלא אומר איני יודע פטור אל"ע ג' דבר גרוע הוא שאין להם מ צאווה שצא ממדינת הים הנהגה הכי דחי שפיר ואין חושש לומר ולטעמין עוד י"ל דהתם מ ל צידך והלא אומר איני יודע פטור היכא דהוי ברי גרוע והשאל טוב ענין

לקנות שוורים לחרישה, ובגון שהיו מבירים זה את זה, ודאי לרדוף וצון, ואפילו לשמולל ליהיו מקח עשוע, דמיון שמזריסו זה את זה וזה את זה, דובין להא ולחא. כגון עבה ועובד אלמה (שוש). ונחיואי אי דמי רדיא לרדיא. כיון דהאי גברא עבד דחזין להכי וזהכי לשמוללם, צ' דגריס ויחיו אי דמי דרסו יבד ליה יסיעי צ' דינר דגריס מודיעת לרדלס וצין והיזו זה מקח עשוע, ממוכין צין ונגנאן חומק, וצין כיון דדמי דרסו קביל מנייה לרסן מקחו עטל, דנפאסתי דהאי חזא לרדיא, שהיזי נגנאן גנאן וואזי שוה אלף צ' דגריס ויחיו, וליכא נחיואי דרסו דרסו חזא לרדיא וזה צ' דגריס.

הדרן עלך שור שננח ד' וה'

שׁוּרֵךְ שָׁנָה אֶת הַפֶּרֶה. וְזוֹ דְּבָרִי
סוֹמְכּוֹס. תִּמְנָה דְּפֶרֶק
הַשְׂוֹאֵל (ב"מ דף ק. וסא)¹ מִשְׁמַע
לֵדָא אָמַר סוֹמְכּוֹס יִחְלוּקוּ אֲלֵא עֵוֹמֵד
בְּפֶרֶק גְּבִי הַמַּחְלִיף פֶּרֶה בַּחֲמֹור
דְּבָרָא בְּגִמְרָא אֲמַאי יִחְלוּקוּ וְנָחוּ
בְּרִשּׁוֹת דְּמָאן קִימָא אָמַר שְׁמַאל
עֵוֹמֵדִת בָּאֵס וּפְרִיךְ וְנוֹקְמָה בַּחוּקָה
מֵרָא קִמָּא הָא מְנִי סוֹמְכּוֹס הִיא
מִדְּלָא אָמַר אֲלֵא מִשְׁמַע לֵדָא הִדֵּר
בִּיָּה מִשְׁנִיָּא קִמָּא וְיָךְ דִּהֲכָא אִיכָא
לְאֻחֻקִּי עֵוֹמֵדִת בָּאֵס לר"ע דְּאָמַר
וְיִחְלַט הַשּׁוֹר אֲבָל לר' יִשְׁמַעֲלֵא דְמַאי
לְסַלְקֵי לֵיהּ בְּחוּזֵי לֵאמֹר יִשְׁכַּח בֵּרַם מֵהֵיאָךְ
דִּהֲמִנִּי (לַעֲלֵי דף לה:) קָשָׁה דְּדִיִּיק
אִזְחָת אֹמֶרֶת חֲלוּקִים עָלֵיו חֲצִירוֹ
עַל סוֹמְכּוֹס דְּמִשְׁמַע הֵסֵם דֹּאפִּילוּ
בְּצִירֵי וְכִי קִאֲמַר סוֹמְכּוֹס דְּחוּלְקִין
וְאִפִּילוּ עֹמֵד בְּבִיתוֹ מִדְּלָא אֹרִי
מִתְּנִיתִין עֵוֹמֵד בְּבִיתוֹ אוֹ כְּרִי
יִשְׁמַעֲלֵא דְאָמַר בִּיָּה הָא מְנִי לְסַלְקֵי
בְּחוּזֵי וְיִחְיֵי אִפִּילוּ כְּסוֹמְכּוֹס:

דאָמפּלירן נײַק אומר בײַ וואַס
הולד אומר אינעם יודע ומתוך שאין
צו פסקם כל הכשעין (שמועות דף מ.
קקנא פפור 18) ועוד אומר ר״י דלא
תשום דכתיב שבעת ה' תהיה בין
דענא ומחשבים לא ידענא דכאזנה
בדאמריהם הם ילדא ר' נ' אית
ידע אם חייב לו מנה אם לא אזל
ילדע דבר זה אם משנגחה ילדה או
לא (ב"מ דף 15: וס.) אומר מנה לי
מואל קאמר דהא צפסיק דכחצות
מואל אדשמואל וי"ל דפרדרישית לעיל
האך מדטוען שמה מוכחא מלתא
גיהא וכן טוען שמה טוב שאין לו
מואל היא ולא מסיק דאמריהם הא
נאמנת בזהיא דמשאררמני נאנסא
שהצרי גרוע אלא שבכמה מקומות
אזל אצניו נוטלן ואמר [בגמ'] דלידך
אזל שכל אחד מכיר מקצת אצניו וכן
שאין יכול לישבע משלם דפרדרישית
דאמרי אינך אין אנו יודעין ודייק
לידע אם הוא אחיהם דמה יודעים
למימר דכ"י קאמר זאת אומרת מנה
לך למימר דהסם:

ה' וּבְשִׁמְעֵתָן כָּל דְּלִילִים גַּבַּר בִּצְרָק
פִּי הָרֶרֶ"י בַּר מֵרְדִּיכָה דִּהְכָּא אֲפִי
עֵשִׂים הֵכָּא מוֹדוּ דְהֵי מִלֵּי גַבִּי כְּמֹד
אֲרָקִי רֹבֵא מִ"מ לֹא אֲתִיב דְּמִים
זִזְק אֲמַרְיָן דְּהִמִּים מוֹדִיעִים לְסִיע
יָן אַחֵר:

א א ב מ"י פ"ט מהל'
זקני ממון הל' ב ג
והלכה ו סמוג עשין סא
טו"ש"ע ח"מ סימן ששט
סעיף ב ג וסימן ת סעיף
:ח

ב ג ד ה מ"י פט"ו
מהלכות מכירה הל' ה
סמג לאוין קע טוש"ע ח"מ
סי' רל"ב סעי' כג:

מוסף רע"י

כסהו כראוי. ועצר עליו
השור או חמור ונפל ומת
(לקמן נב.).

הדרן עלך שור שנגח
דו"ה

[illegible][illegible]